

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0424U000253

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 03-10-2024

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Медведчук Олеся Петрівна

2. Olesia P. Medvedchuk

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Шифр наукової спеціальності: 10.01.01

Назва наукової спеціальності: Українська література

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 17-09-2024

Спеціальність за освітою: Українська мова і література, німецька мова.

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

III. Відомості про дисертацію

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.053.22

Повне найменування юридичної особи: Український державний університет імені Михайла Драгоманова

Код за ЄДРПОУ: 44807628

Місцезнаходження: вул. Пирогова, буд. 9, Київ, 01030, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 17.09.91

Тема дисертації:

1. Неоміфологізм прози Юрія Винничука
2. Neomythologisms of Yuriy Vinnychuk's prose

Реферат:

1. Дисертацію присвячено дослідженню сутності неоміфологізму, його особливостей в українській літературі кінця XX – початку XXI ст. та визначенню своєрідності неоміфологічного світовідчуття у прозовій творчості Ю. Винничука. У розділах дисертації визначено основні характеристики міфу та його структурних одиниць: міфологеми і міфеми; розглянуто основні способи запозичення міфу. З'ясовано визначальні ознаки неоміфологізму та неоміфологічного художнього стилю в українській літературі кінця XX – початку XXI ст. На прикладі збірки оповідань Ю. Винничука «Вікна застиглого часу» схарактеризовано ідейно-світоглядні передумови розвитку неоміфологічного світобачення автора. У повісті-казці «Місце для дракона»

простежено особливості авторського міфу і трансформацію міфологеми дракона, окреслено основні компоненти індивідуальної міфопоетики автора. Детально розглянуті романи «Мальва Ланда» і «Танго смерті», визначено основні неоміфологічні образи, мотиви, міфологеми, проаналізовано хронотоп та засоби посилення неоміфологічних домінант та поетикальні особливості. У творах досліджено пародійно-гумористичний стиль письменника, який використовує різноманітні стилізації та містифікації, бурлеск, епатаж та пародії, гротеск, чорний гумор, гру із читачем, поєднує прийоми масової та інтелектуальної літератури. У дисертації вперше виокремлено три рівні міфологем у художніх творах, запропоновано чітку класифікацію основних способів запозичення первинного міфу, комплексно розглянуті індивідуально-авторські інтерпретації та трансформації вже існуючих міфологічних мотивів та образів і специфіку витворення Ю. Винничуком власного міфосвіту, розширено механізми міфопоетичного аналізу з урахуванням індивідуально-авторського світосприйняття.

2. The dissertation is devoted to the study of the essence of neomythologism, its peculiarities in Ukrainian literature of the late 20th – early 21st centuries and determining the specific features of the neo-mythological worldview in Y. Vynnychuk's prose. The main characteristics of the myth are defined in the sections of the dissertation; the main methods of its borrowing are considered. It has been found that the main structural elements of mythological thinking include mythologeme and mythema. Taking into account the immanent properties of mythologemes, their own classification is proposed: universal (understandable to everyone), ethnic (contain mental features of a certain ethnic group) and author's (created by artists in the context of a certain literary work). The defining features of neomythologism and neomythological artistic style in Ukrainian literature of the late 20th and early 21st centuries have been clarified, namely: the interweaving of mythology and Ukrainian folklore; the combination of the fantastic and the real, the destruction of the established mythological picture of the world; construction of new myths and characters, playing with the reader, mystifications, allusions, deep psychologism, using means of the comic. Using as an example the collection of short stories by Y. Vynnychuk «Windows of Frozen Time», the ideological and worldview preconditions for the development of the author's neo-mythological worldview are characterized. The study of the early works of Y. Vynnychuk made it possible to gain a deeper understanding of the author's individual style and to trace the origins of neo-mythological features in the works. The literary analysis of the artist's short prose contributed to the determination that the artistic modeling of the main character's childhood years, dreams, thoughts, experiences, masterful reproduction of images engraved in the memory, family customs and traditions in which Ukrainian mythology comes to life, reveal the specificity of the neo-mythological worldview of the writer, which is a component of his artistic reality. In the story-tale «A Place for a Dragon» the features of the author's myth and the transformation of the mythologeme of the dragon are traced, the main components of the author's individual mythopoetics are outlined. It is determined that in this work the author combines fairy tales, mythicism and deeply philosophical didactic subtext, uses wellknown mythologemes from myths and creates a new myth about a dragon that seeks a peaceful and happy life, writes poems and above all loves nature. 24 The novels «Malva Landa» and «Tango of Death» are examined in detail, the main neo-mythological images, motifs, mythologemes are determined, the chronotope, means of enhancing neo-mythological dominants and poetic features of the works are defined. The literary analysis of the novel «Malva Landa» contributed to the determination that the originality of neo-mythological poetics consists in the contamination of various mythological plots, images, symbols, mythologists and myths, in numerous mythological allusions and reminiscences. Y. Vynnychuk transforms and deconstructs well-known mythological plots, creates new modern images filled with deep symbolic meaning, psychologism, irony and parody. The novel's mythopoetic palette combines universal (roads, a labyrinth, libraries and books, home, garden, death and sleep, primordial water, fire) and individual author mythologemes (borscht and garbage). The author's mythologemes become full-fledged symbolic images in the context of the novel, providing national characteristics of the mythospace and supplementing the general mythological semantics of the work. During the analysis of Y. Vynnychuk's novel «Tango of Death», it was found that the leading neo-mythological motif of the work is the motif of the rebirth of the human soul, implemented in the text at the symbolic-semantic, figurative-content and formal levels. The main mythologemes are the mythologemes of life, death and resurrection. A variation of the

mythologeme of life is the market, depicted as a whole organism. The mythologeme of death is presented in the novel in two images - as death-liberation and death-destruction (bolsheviks and nazis). The mythologeme of the resurrection is actualized in the context of the revival of memory and is related to the mythologemes of the eagle, the magpie, and the apple tree. In the analyzed novels, the writer's parody-humorous style, which uses various stylizations and mystifications, burlesque, outrage and parodies, grotesque, black humor, playing with the reader, combines the techniques of popular and intellectual literature, is explored.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Medvedchuk O. The phenomenon of myth and mythocritics in literary discourse. Kelm. Lublin, 2020. №8 (36) vol. 2/2020. Pg. 59 – 68.
- 2. Медведчук О. Неоміфологічна трансформація мотиву вічного повернення у романі Юрія Винничука «Танго смерті». Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія «Філологія».Одеса: Вид. дім «Гельветика», 2021. № 50, Т.2. С 24 – 30.
- 3. Медведчук О. Жіночі міфологічні образи у творчості Т. Шевченка і Ю. Винничука. Шевченкознавчі студії. Київ: ВПЦ «Київський університет», 2021. Вип. 1(24). С. 38 – 45.
- 4. Медведчук О. Неміфологічний дискурс в українській літературі кінця ХХ – початку ХХІ ст. (На матеріалі творів В. Земляка, В. Шевчука, Г. Пагутяк, Ю. Винничука, Т. Прохаська та М. Матіос). Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Серія: «Філологія. Соціальні комунікації». Київ: Вид. дім «Гельветика», 2020. Т.31 (70), № 4 част. 4. С. 48 – 53
- 5. Медведчук О. Іронія і сатира у творчості Тараса Шевченка та Юрія Винничука: новаторство в межах традиції. Шевченкознавчі студії. Київ: ВПЦ «Київський університет», 2015. Вип.18. С. 643 – 650
- 6. Медведчук О. Специфіка неоміфологічного хронотопу в романі Юрія Винничука «Танго смерті». International scientific and practical conference «Philological sciences and translation studies: European potential»: conference proceedings, July 9 – 10, 2021. Wloclawek: «Baltija Publishing», 2021. Pg. 58 – 62.
- 7. Медведчук О. Еволюція Засобів творення сатири та іронії у творчості М. Кропивницького та Ю. Винничука (на матеріалі етюд М. Кропивницького «По ревізії» та роману Ю. Винничука «Мальва Ланда»). Літературознавчі студії. Київ: ВПЦ «Київський університет», 2021. Вип. 60. С. 112 – 123
- 8. Медведчук О. Художня рецепція античного міфу в романі Ю. Винничука «Мальва Ланда». Рівень ефективності та необхідність впливу філологічних наук на розвиток мови та літератури: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції: м. Львів, 7 – 8 травня 2021р. Львів: ГО «Наукова філологічна організація «ЛОГОС», 2021. С.60 – 64
- 9. Медведчук О. «Галерея демонологічних персонажів у романі Юрія Винничука «Мальва Ланда». Розвиток філологічних наук: європейські пратики та національні перспективи: матеріали міжнародної науково-практичної конференції: м. Одеса, 22 – 23 жовтня 2021р. Одеса: Південноукраїнська організація «Центр філологічних досліджень», 2021. С. 26 – 30.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гаєвська Надія Марківна

2. Nadiia M. Haievska

Кваліфікація: к.філол.н., професор, 10.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9817-3510

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 60, Київ, 01033, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Науменко Наталія Валентинівна

2. Nataliia V. Naumenko

Кваліфікація: д.філол.н., професор, 10.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-7340-8985

Додаткова інформація: ResearcherID: C-7411-2019;
<https://scholar.google.com.ua/citations?user=IkphYIYAAAAJ&hl=uk>

Повне найменування юридичної особи: Національний університет харчових технологій

Код за ЄДРПОУ: 02070938

Місцезнаходження: вул. Володимирська, буд. 68, Київ, 01601, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Горболіс Лариса Михайлівна

2. Larysa M. Horbolis

Кваліфікація: д. філол. н., професор, 10.01.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4775-622X

Додаткова інформація: <https://scholar.google.com.ua/citations?user=ph2mEKEAAAAJ&hl=uk&oi=ao>;

<https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57225205167>;

<https://www.webofscience.com/wos/author/record/AAD-3345-2022>

Повне найменування юридичної особи: Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка

Код за ЄДРПОУ: 02125510

Місцезнаходження: вул. Роменська, буд. 87, Суми, Сумський р-н., 40002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Рецензенти**VIII. Заключні відомості**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Погребенник Володимир Федорович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Погребенник Володимир Федорович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Кліваденко Наталія Іванівна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна